

chráněnců, »osob pod ochranou napadeného« dlužno však vykládati co nejširše. To plyne již ze všeobecného doslovu zákona, který nečiní rozdíl ani co do povahy a důvodu této ochrany, ani nestanoví podmínky neb omezení ve příčině trvání této ochrany neb osob, na něž se vztahuje. V souzeném případě jest zjištěno, že obžalovaný, sleduje kočár, v němž odjížděl farář V., s vykasanými rukávy vyhrožoval mu krveprolitím, slovy »poteče krev«, pro případ, že neustoupí, chtěje touto vyhrůžkou faráře donutiti, by se vzdal fary. Rozsudek zjišťuje, že se nepřátelský akt, ublížení, jímž obžalovaný hrozil přímo faráři, netýkalo jeho osoby, nýbrž farních osadníků, pokud se týče určité jejich části, a že také farář onomu výroku takto rozuměl, nepovažuje jej za »osobní vyhrůžku«. Farní osadníky dlužno však pokládati v poměru k faráři za osobu chráněnou a pohrůžku krveprolitím, tedy zlem, jež mělo tyto osoby postihnouti, za způsobitou vzbuditi důvodné obavy v ohroženém faráři, který jako katolický duchovní správce nemohl dopustiti, by jeho osoba byla příčinou krveprolití, za něž by byl činěn zodpovědným již proto, že je mohl odvrátiti, kdyby se byl podrobil a po nátlakem pohrůžky se rozhodl odstoupiti od propůjčené mu fary; není tedy v rozsudku právního omylu ve vytknutém směru. Pokud zmateční stížnost popírá trestný úmysl obžalovaného v rozsudku náležitě zjištěný a vychází z předpokladů v rozsudku neobsaženého, že obžalovaný B. mohl míti za to, že se farář již vzdal, neprovádí hmotněprávního zmatku po zákonu, a nelze k ní v tom směru přihlížeti. Bylo ji proto zavrhnouti jednak jako neodůvodněnou, jednak jako neprovedenou po zákonu.

Čís. 3261.

Pokud není loupeží, když pachatel napadenou osobu zavře nebo omámí, by ji mohl bez překážky okrásti.

Jde o loupež (§ 190 tr. zák.), použil-li pachatel, předpokládaje odpor osoby proti svému zlodějskému útoku a spatřuje v ní překážku jeho usku-
tečnění, proti ní fysického násilí, by tento předpokládaný odpor odstranil.

(Rozh. ze dne 20. září 1928, Zm I 460/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v České Lípě ze dne 4. června 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem loupežného zabití podle §§ 140, 141 tr. zák. a zločinem dílem dokonané, dílem nedokonané krádeže podle §§ 8, 171, 173, 174 II písm. c), 176 II písm. a) tr. zák.

Důvody:

Z číselně vypočtených důvodů zmatečnosti podle § 344 čís. 5, 6, 11 a 12 tr. ř. provádí zmateční stížnost jen důvod podle čís. 6 uv. § pro domnělé porušení předpisu § 320 tr. ř. zamítnutím obhájce návrhu na další eventuální otázky na zločin prostého zabití a na pokus krádeže. Již při návrhu na tyto eventuální otázky a též ve zmateční stížnosti vy-

chází obhajoba z názoru, ostatně i v literatuře i v praxi sporného, že není loupeží, když pachatel napadenou osobu zavře neb omámí, by ji mohl bez překážky okrásti; ze zodpovídání se obžalovaného hledí stížnost dovoditi, že úmyslem obžalovaného bylo jen nepozorovaně krásti v bytě Marie S-ové a, když tato ho při krádeži překvapila, že chtěl ji »omráčiti«, by ho nepoznala. Zmateční stížnost není odůvodněna. Tu nešlo o onen částečně sporný případ »omámení« ve smyslu § 125 tr. zák., který má na zřeteli nejen Lammasch na místě ve zmateční stížnosti citovaném, nýbrž i jiní spisovatelé (Finger II., str. 480, Stooss, str. 358, Janka, str. 246, rozh. víd. sb. čís. 3708, Löfflerova sb. čís. 76), nýbrž skutkový znak loupeže, násilí přímo proti osobě proto učiněné, by se obžalovaný zmocnil jejích věcí movitých, došel tu podle zodpovídání se samého obžalovaného tak určité náplně, že se pro podřadění jeho činu pod jiná ustanovení zákona, jmenovitě pak pod ustanovení podle návrhu obhájce, nevyskytly vůbec žádné skutečnosti. Přiznalť obžalovaný plně, že, vplíživ se již s úmyslem zlodějským do domu S-ových, vyšel po dvoudenním čekání ve vhodnou k tomu dobu ze svého úkrytu po schodech do bytu, když však proti němu šla Marie S-ová, udeřil po ní třikrát, by ji omráčil, by ho nepoznala a nemohla vyzraditi a skutečně ji i zasáhl tak, že se zhroutila. Již tu tedy obžalovaný, předpokládaje odpor Marie S-ové proti zlodějskému útoku a spatřuje v ní překážku jeho uskutečnění, použil proti ní fysického násilí, by tento předpokládaný odpor odstranil, načež skutečně se chystal pokračovati v provedení krádeže peněz ve světnici. Naprosto nerozhodným jest tu případný, obžalovaným tvrzený jeho úmysl na pouhé »omráčení« jakožto výsledek jeho násilného jednání. Fysické násilí jako prostředek použitý k docílení omráčení přímo proti tělesné neporušenosti napadené, charakterizuje jeho čin za loupež, kterou pak skutečně u poškozeného nastalý, případně pachatelem i zamýšlený výsledek jen ve směru trestnosti určitěji kvalifikuje (§§ 195, 141, 135 čís. 2 tr. zák.). Pokud zmateční stížnost namítá, že z průvodního řízení nijak nevysvitlo, že zabitá paní nějaký odpor kladla, sluší již pro tuto fási jeho činu podotknouti, že stačí násilí proti osobě pro odpor ve zmocnění se cizích movitých věcí pachatelem jen předpokládaný, směřuje-li jen k vytčenému zlodějskému účelu; tu však doznal obžalovaný, že ji srazil, by nemohla nic říci, tedy mu v kradení překážeti. Žádných pochybností ve směrech zmateční stížností naznačených není však v dalším skutkovém, od obžalovaného doznaném ději. Když násilně přemožená, do sklepa odvedená a tam zamčená paní volala pak o pomoc, vrátil se obžalovaný ze světnice s nalezenou tam sekerou a dal jí do hlavy ránu, by nemohla křičeti. Takto obžalovaný násilně odstranil již skutečný její odpor, proti krádeži jeho projevovaný, by krádež mohl provést. Namítá-li zmateční stížnost, že obžalovanému šlo o pouhé »omráčení«, stačí poukázati na to, že, jak shora dovoděno, nesejde na případně zamýšleném konečném výsledku použitého násilí, jakmile v činu jsou dány náležitosti loupeže, jež nastalým smrtelným výsledkem podle § 141 tr. zák. jen ještě tíže jest kvalifikována. Nevyšly tudíž v řízení vůbec na jevo skutečnosti, podle nichž by čin obžalova-

ného mohl býti podřaděn pod mírnější ustanovení §§ 140, 8, 171 tr. zák. a pro eventuální otázky podle těchto ustanovení zákona nebylo tedy zákonného základu. Zamítnutím návrhu obhájce na jejich položení zmatek podle § 344 čis. 6 tr. ř. nebyl založen a zmateční stížnost slušelo proto v této části zamítnouti jako bezdůvodnou, v ostatních, jen citovaných důvodech zmatečnosti pak jako neprovedenou.

Čís. 3262.

Zákon o tisku (ze dne 17. prosince 1862, čis. 6 ř. zák. z roku 1863).

Výrazů »kde bydlí (Wohnort)« v § 10 čis. 2 a »kde má své bydliště (Wohnsitz)« v § 12 odst. prvý zákona nebylo zákonodárcem použito k vnějšímu označení jednoho a téhož pojmu; kdežto prvý odst. § 12 jest ustanovením povahy materiální, jímž jsou vytčeny zákonně podmínky, za nichž může kdo býti zodpovědným redaktorem periodického tiskopisu, je význam předpisu § 10 po výtce pořádkový, hlavně policejní; jeho účelem je především, by úřadům jmenovaným v jeho odst. prvém bylo v případě potřeby možno zjistiti bez průtahu jméno osoby, za časopis podle zákona v prvé řadě zodpovědné, jakož i místo, kde bydlí, tak, by zejména v případě trestního stíhání byl umožněn rychlý a bezpečný zákrok.

Cesta zodpovědného redaktora periodického časopisu do ciziny a jeho (14denní) pobyt mimo republiku spadají pod zákonný pojem změny místa, kde redaktor bydlí (Wohnort) podle § 10 čis. 2 zákona, již jest pod trestní sankcí § 11 zákona podle třetího odst. § 10 zákona oznámiti úřadům, jmenovaným v jeho odst. prvém; nezáleží na tom, že onen redaktor v rozhodné době úřad vykonával (byl s redakcí každý den ve spojení).

I v těch případech, v nichž práce spojená s tištěním jednoho a téhož tiskopisu je rozdělena mezi několik tiskáren, je tiskařem ve smyslu zákona a proti úřadům (§ 9 zákona) jen jedna z nich; pro otázku, kterou z více tiskáren jest pokládati za tiskaře ve smyslu zákona (uvést na tiskopisu ve smyslu § 9), nerozhoduje po případě okolnost, že v jedné byla prováděna většina tiskařských prací, nýbrž, ze které vycházely teprve hotové výtisky tiskopisu.

(Rozh. ze dne 20. září 1928, Zm II 347/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem okresního soudu v Moravské Ostravě ze dne 10. září 1927, jímž byli sprostěni obžalovaní a) Alois M. a Václav Š. z obžaloby pro přestupek podle §§ 10, 11 zákona o tisku spáchaný podle obžaloby tím, že onen jako odpovědný redaktor, tento jako zodpovědná osoba nakladatelství (správně vydavatelstva) periodického časopisu »M.-s-ský denník« neohlásili změnu v osobě zodpovědného redaktora tohoto časopisu, b) Josef S. z obžaloby pro přestupek podle § 9 zákona o tisku, kladený mu za vinu proto, že opomenul uvést na témže tiskopise místo